

مشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه منعت معدن تجارت www.smtnews.ir/about.html	
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «منعت»	
مدیرمسئول: عاطفه خسروی	
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۱-۵۲۸۸-۹۱۹۱۲۵۱۴۶	ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com
تلفن: (داخلی-۱۰۸)	توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸
تهران، خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۲۸۱	
روابط عمومی: pr@smtnews.ir	چاپخانه: صمیم
www.smtnews.ir	info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews	instagram.com/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com	http://e1aa.com/smtnews
https://ble.ir/smtnews	
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی	
عضو انجمن مدیران رسانه	
عضو تعاونی مطبوعات	

آئین اذن عزرا در حرم مطهر رضوی

منبع: ایرنا

بدهکار خوش حساب

نعمت الله فاضلی: در هفته‌ها و روزهایی که به میهن مان تجاوز شد، برخی صمیمانه می‌خواستند و می‌پرسیدند چگونه میهن‌دوستی کنیم؟ افراد کاملاً متفاوت از خانم خانه دار، فرد مغازه دار، کارمند و افراد دانشگاهی با بیان‌های متفاوت این را پرسیده‌اند.

در مقدمه چند ملاحظه را بنویسم و بعد جواب می‌دهم.

۱. از صمیم قلب خوشحالم که این حس را در برخی هم میهنانم می‌بینم. گاهی از شوق چشمانم پر از اشک شده است.

۲. یادمان باشد که در کنار آنها که از بمباران انستیتو پاستور و مدرسه میناب و دانشگاه شریف و میراث فرهنگی و زدن فولاد مبارکه و مجتمع‌های پتروشیمی عملویه به شوق می‌آیند و فیلم می‌گیرند و برای تلویزیون دشمن می‌فرستند و می‌گویند جان، آخیش، عده‌ای هم هستند که احساس می‌کنند «در حق میهن شان کوتاهی کرده‌اند و دچار عذاب وجدان شده‌اند». این عین عبارتی است که خانی برایم گفت.

با دیگری که می‌گفت: «ناراحتم که تا حالا به ایران عاشقانه نگاه نکرده بودم. این ویرانی‌های بمباران‌ها را که می‌بینم حس می‌کنم بچه‌هایم را تکه پاره کرده‌اند.»

یا مغازه داری که گفت: «فقط دلخوشی ام اینه که زنده ام و ته مونده عمرم را می‌تونم برای سرزمینم کاری کنم.»

من دینم را به وطنم هنوز ادا نکردم.»

خوب برویم سراغ اصل مطلب که چگونه میهن‌دوست باشیم؟ می‌دانید که در جواب این پرسش باید کتابی مفصل یا حتی دانشنامه‌ای در چند جلد بنویسم.

اینجا فقط یک نکته را می‌نویسم و اگر مجال شد در جستارهای دیگر آن را کامل تر می‌کنم. در چنین فضای تیره و سهمگینی دلم می‌خواهد ایران را بغل کنم و محکم بوسم و نگذارم دچار هول و هراس از این هیولها شود.

نمی‌دانم کتاب «روشنگران تاریکی؛ خودنوشته‌های جبار باغچه بان و همسرش» (۱۴۰۳) را خوانده‌اید یا نه. اگر خوانده‌اید حتما بخوانید و به دیگران هم بدهید.

جبار باغچه بان اصالتاً از اهالی تبریز بود که در ۱۲۶۴ خورشیدی در ایران زاده شد. مادرش کیلایی بنفشه خانم و پدرش رضا نام داشت. در مکتبخانه درس خواند و در جوانی معلم شد. خانواده‌ای فقیر داشت و سه ماهی هم در ایران در ۱۲۸۴ زندان رفت.

بخاطر اعتقاداتش. در سال‌های جنگ جهانی اول به وطنش ایران برمی‌گردد و در اوج فلاکت ملت ایران به کار معلمی مشغول می‌شود. در مردن و تبریز و روستاهای آذربایجان برای آموزش و کمک به مردم بی‌پناه و بیچاره چنان جانفشانی‌ها می‌کند و سختی می‌کشد که شرح آنها را خودتان در روشنگران تاریکی بخوانید.

نخستین کودکستان و نخستین مدرسه ناشنویان ایران و جمعیت حمایت از کودکان کر و لال را تاسیس می‌کند. «مجله زبان» را منتشر کرد و به نقد برنامه‌های آموزش و پرورش ایران پرداخت. می‌گفت من به رنگ و بسوی ایرانیت خود افتخار می‌کنم (۱۱۴) و این تنها گفتار ساده و لقی لقه زبانش نبود. در ۱۳۴۵ از دنیا رفت و قبل از آن نوشت:

من جبار باغچه بان بیش از ۵۴ سال است که به کار فرهنگی مشغولم. در این مدت در شمار زیادی فعالیت‌های اجتماعی و خیریه با دل و جان شرکت کرده‌ام، اما هرگز شایسته ندانسته‌ام که بر تلاش‌ها و رنج‌های خود نام «خدمت به جامعه» را بگذارم و مردم را مدیون خود بدانم.

در تنهایی هنگامی که خاطرات خود از روز تولد تاکنون را مرور می‌کنم و در این باره می‌اندیشم، به این نتیجه می‌رسم که هیچ بهانه‌ای برای آن که بتوانم خود را خدمتگزار جامعه بدانم وجود ندارد.

از هر زاویه که به گذشته نگاه می‌کنم می‌بینم این جامعه بزرگ بشریت بوده که به من خدمت کرده و من را مدیون خود ساخته است..... حال چگونه می‌توانم ادعا کنم که من خدمتگزار جامعه بوده‌ام؟ آنچه کرده‌ام و می‌کنم برای ادای این همه دینی است که به گردن دارم» (۳۵).

میهن‌دوستی اصیل وقتی ممکن می‌شود که باغچه بان وار، خود را مدیون و مرهون جامعه مان بدانیم و هر کاری را انجام می‌دهیم به گفته باغچه بان در بهترین حالت «یک بدهکار خوش حساب» بدانیم.

بنابراین شرط بنیادی میهن‌دوستی داشتن احساس وظیفه به جامعه خود است. این احساس است که به ما نیروی عاطفی، انگیزه و توانایی مراقبت از میهن را می‌دهد. البته بدهکار خوش حساب بودن کاری ساده و دم دست نیست.

دشمنار «چاله جمعیتی» از دهه ۱۳۳۰

زنگ خطر کاهش موالید در ایران

پیامدهای گسترده بر اقتصاد و زندگی اجتماعی

فرهنگ و زندگی اجتماعی داشته باشد و نسل‌های آینده را با چالش‌های جدی روبه‌رو کند، در واقع جمعیت جوان، موتور محرک توسعه و پیشرفت هر جامعه به شمار می‌رود، نیروی انسانی فعال و پویا می‌تواند زمینه رشد اقتصادی، علمی و فرهنگی یک کشور را فراهم کند، با این حال ایران در سال‌های اخیر با پدیده‌ای مهم و نگران‌کننده با عنوان کاهش نرخ تولد و افزایش جمعیت سالمندان روبرو شده است، به اعتقاد کارشناسان این تغییرات جمعیتی می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای برای آینده کشور داشته باشند.

آمارها چه می‌گویند؟

سه‌قلو و ۱۴ مورد چهارقلو بوده است. طبق اعلام‌های اخیر، جمعیت ایران در سال ۱۴۰۴ به حدود ۸۶.۵ میلیون نفر رسیده، اما نکته نگران‌کننده جای دیگری است، نرخ باروری به حدود ۱.۳۵ فرزند رسیده است، این عدد بسیار پایین‌تر از نرخ جایگزینی جمعیت است، یعنی سطحی که لازم است جمعیت کشور در بلندمدت ثابت بماند. پیش‌تر چند سناریو برای آینده جمعیت کشور منتشر شده بود، حالا عدد ۱.۳۵ نرخ باروری نشان می‌دهد کشور عملاً به سناریوی بدبینانه جمعیت نزدیک شده است، در واقع نرخ باروری که در دهه ۶۰ حدود ۶.۰۵ فرزند به ازای هر زن بود، در سال ۱۴۰۲ به ۱.۰۶ و در سال ۱۴۰۴ به ۱.۳۵ رسیده است. رشد جمعیت ایران در دهه‌های آینده به‌تدریج کند می‌شود و حتی می‌تواند منفی شود. طبق برآوردها، اگر این مسیر ادامه پیدا کند، جمعیت ایران حوالی سال ۱۴۲۵ به اوج خود می‌رسد و بعد وارد مسیر کاهش می‌شود.

بر اساس آمار منتشر شده از سازمان ثبت احوال، مجموع ولادت‌های ثبت شده در سال ۱۴۰۳ بالغ بر ۹۷۹ هزار و ۹۲۹ نفر بوده است که از این تعداد ۵۰۵ هزار و ۴۰۳ نفر پسر و ۴۷۴ هزار و ۵۲۶ نفر دختر بوده‌اند، این در حالی است که در سال گذشته (۱۴۰۴) این رقم به ۸۹۲ هزار و ۲۸۰ نفر کاهش یافته که شامل ۴۶۲ هزار و ۱۱۸ پسر و ۴۳۰ هزار و ۱۶۲ دختر است.

نکته قابل تأمل آنکه نسبت جنسیتی در بدو تولد همچنان به نفع پسران است، اما کاهش کلی موالید، نگرانی‌ها درباره منفی شدن رشد جمعیت را تشدید کرده است. توزیع شهری و روستایی ولادت‌ها از مجموع ولادت‌های سال گذشته، ۶۹۳ هزار و ۴۹۳ نفر (۷۷.۷ درصد) در مناطق شهری و ۱۹۸ هزار و ۷۸۷ نفر (۲۲.۳ درصد) در مناطق روستایی ثبت شده است، همچنین آمار نشان می‌دهد از کل ولادت‌ها، ۸۵۶ هزار و ۶۸۴ مورد تک‌قلو، ۱۶ هزار و ۹۵۱ مورد دوقلو، ۵۴۶ مورد

هشدار درباره پیری و کاهش جمعیت

تسهیلات نگاه ظرفیتی صورت گرفته اما این اقدام‌ها فاصله زیادی با واقعیت پیری جمعیت دارد. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس از ضعف اجرای قانون جوانی جمعیت انتقاد کرد و گفت: در بخش مسکن و کار اصلاً خوب عمل نکرده ایم. رنجبر ادامه داد: در شهرهای بزرگ، کوچک و روستاهای بزرگ و کوچک زمین داریم اما نتوانسته‌ایم از این ظرفیت‌ها برای ساخت مسکن به خوبی استفاده کنیم. سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس خاطر نشان کرد: در حوزه اشتغال نیز یک خلا داریم به طوری که هیچ برنامه جدی برای تامین اشتغال وجود ندارد. رنجبر با بیان اینکه مجلس تسهیلات اشتغال خرد را از ۱۰۰

روزی صدای خنده کودکان در کوچه‌ها و حیاط خانه‌ها، نویدبخش زندگی و امید به آینده بود، کودکی که با شور و نشاط خود، روح تازه‌ای به خانواده‌ها و جامعه می‌بخشیدند، اما امروز، در حالی که تعداد تولدها در ایران رو به کاهش است، زنگ خطر پیر شدن جمعیت بیش از هر زمان دیگری به گوش می‌رسد، به کاهش حضور نسل‌های جوان نباید به عنوان یک آمار یا عدد نگاه کرد، بلکه نشانه‌ای از تغییر عمیق در ساختار جامعه و آینده کشور است. پیر شدن جمعیت می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای بر اقتصاد،

آینده ایران در چاله جمعیتی

آمار از سازمان ثبت احوال ایران نشان می‌دهد که شمار متولدین در یک سال (۱۴۰۳-۱۴۰۴) نزدیک به ۸۸ هزار نفر کاهش یافته است؛ رقمی که از تداوم روندی نگران‌کننده حکایت دارد، پیامدهای این کاهش نه صرفاً در خالی شدن کلاس‌های درس یا کاهش نیروی کار خلاصه می‌شود، بلکه در بلندمدت، زنجیره‌ای از بحران‌های سالمندی جمعیت، رکود اقتصادی، تضعیف نظام بازنشستگی، کاهش قدرت نظامی و ژئوپلیتیک و در نهایت به حاشیه رانده شدن کشور در میان همسایگان جوان و پرجمعیت را به دنبال خواهد داشت.

اگر این روند مهار نشود، واژه چاله جمعیتی که این روزها از زبان نمایندگان مجلس و کارشناسان شنیده می‌شود، دیگر یک پیش‌بینی نیست، بلکه به واقعیتی تلخ تبدیل خواهد شد که ایران دهه‌های آینده را درون آن اسیر خواهد دید.

فضل الله رنجبر سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی در گفت و گو با خبرنگار ایرنا با بیان اینکه زنگ خطر پیری و کاهش جمعیت کشورمان به صدا در آمده است بر توجه جدی همه ارکان کشور از دولت، مجلس و سایر قوا تأکید کرد تا کشور دچار مشکلات جدی نشود.

وی به تأکید سال‌های قبل رهبر شهید به‌مسئولان مبنی بر شیب حرکت جمعیت به سمت پیری اشاره کرد و از مسئولان دولت و مجلس خواست تا به قانون جوانی جمعیت توجه داشته و آن را اجرایی کنند. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: به دلایل مختلف از جمله فشارهای اقتصادی، تورم و گرانی‌های افسارگسیخته که آثار آن در زندگی مردم دیده می‌شود و نیز دلایل فرهنگی به خصوص نگاه برخی جوانان به سبک‌های جدید زندگی، شاهد این هستیم که جمعیت کشور به سمت پیری و کاهش در حرکت است. رنجبر افزود: بر این اساس اکنون افزایش جمعیت با مشکلات جدی روبرو شده است. وی با تأکید بر اینکه زنگ خطر پیری و کاهش جمعیت مدت‌ها است که به صدا درآمده خواستار تدوین برنامه‌ای جدی تر در این رابطه شد.

سخنگوی کمیسیون اجتماعی مجلس به تصویب قانون جوانی جمعیت در مجلس اشاره کرد و گفت: همچنین در بودجه سال‌های ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ این موضوع دیده شده است. وی افزود: در مجلس در زمینه ارائه وام ازدواج و سایر

سخن پایانی

فاطمه محمدیگی، نماینده مردم قزوین، آیک و البرز در مجلس شورای اسلامی، با استناد به پیش‌بینی‌های جمعیتی هشدار داد: اگر روند کنونی ادامه یابد، جمعیت ایران از سال ۱۴۳۰ به بعد به نصف کاهش خواهد یافت. این به معنای از دست دادن قدرت اقتصادی و مرجعیت علمی در منطقه و گرفتار شدن در چاله‌ای میان کشورهای همسایه با رشد جمعیتی صعودی است. روند کاهش جمعیت ایران از سال ۱۳۹۵ آغاز شده و همچنان ادامه دارد و کارشناسان بر لزوم برنامه‌ریزی فوری و جامع برای تغییر این مسیر تأکید می‌کنند.